

Booker Prize voor debutant

Aravind Adiga kreeg dinsdagavond de Booker Prize voor zijn swingende roman 'De witte tijger'.

VAN ONZE MEDEWERKSTER
KATHY MATHYS

De veertigste Booker Prize, die de beste roman uit het Gemenebest en Ierland bekroont, gaat naar een 33-jarige debutant. Aravind Adiga is, na Keri Hulme, Arundhati Roy en DBC Pierre, pas de vierde auteur die scoort met een eersteling. Hij is bovendien de op één na jongste winnaar ooit, na Ben Okri, die in 1991 op 32-jarige leeftijd won. Adiga kreeg een cheque van 50.000 pond (64.000 euro).

Adiga liet zich voor 'De witte tijger' inspireren door zijn ervaringen als journalist voor het Amerikaanse magazine *Time*. Tijdens zijn research merkte hij hoe het moderne India razendsnel veranderde. Het oude kastensysteem is achterhaald. Tegenwoordig heb je enkel dikbuikige rijken en aanmodderende armen, aldus Balram Halwai, verteller van het ver-

© afp

risme.

'De witte tijger' is een roman met een flinke vaart die knettert en bruist. De haast manische Balram is een komische observator van rijk en arm. Juryvoorzitter Michael Portillo prees het boek omdat het 'shokt en vermaakt in gelijke mate'. De jury had lof voor de onomwonden en originele manier waarop Adiga dwingende sociale kwesties en globale economische ontwikkelingen belicht. Dat Adiga erin slaagt om de lezers sympathie te laten opbrengen voor een man die in wezen slecht is, vond de jury bijzonder. Ten slotte kreeg Adiga nog een pluim voor zijn humoristische aanpak en voor zijn inventieve taal.

Adiga's triomf is een kleine verrassing. Insiders tipten vooral gevestigde waarden als Sebastian Barry, Amitav Ghosh en Linda Grant. Vooral Barry, die al voor de tweede keer op de shortlist stond, was een serieuze kanshebber. Zijn 'De geheime schrift' is een elegische, historische roman over het Ierland van de twintigste eeuw.

Als de genomineerden al iets gemeen hadden, dan was het wel hun aandacht voor een meeslepende plotlijn. Ze brachten allen traditionele verhalen zonder een al te ingewikkelde structuur of vormelijk experimenten.

Aravind Adiga, *De witte tijger*, vertaald door Arjaan van Nimwegen, De Bezige Bij, Amsterdam, 278 blz. Oorspronkelijke titel: *The White Tiger*.

maar niet voor wat die ermee deed. 'Rubens heeft talent', bekende hij aan zijn kunsthandelaar Kahnweiler. 'Maar hij gebruikt het op een verkeerde manier. Hij heeft niets te vertellen. Hij bedrijft journalistiek. Hij maakt historische films. Een vrouwenborst schildert hij als een draperie en een draperie schildert hij als een borst. Alles schildert hij op dezelfde manier.' Rubens was inderdaad meer geïnteresseerd in zijn eigen stijl dan in zijn onderwerp. De barok werd voor hem een maniërisme. En als er iets was waar Picasso niet aan meedeed, dan was het wel de cultus van de stijl. Hij veranderde even vaak van stijl als van onderhemd. En in de talrijke werken van andere meesters die hij kopieerde, trachtte hij niet de stijl na te bootsen, maar het schilderij naar zijn hand te zetten.

Hoe indrukwekkend deze tentoonstelling ook is, toch leidt het overweldigende aanbod van meesterwerken soms tot banalisering en nivellering. In de laatste zaal hangen late werken van Picasso naast meesterwerken van Rembrandt, Titiaan, Goya, Manet en Ingres. In zijn buiten alle proporties opgeblazen naakten maakt hij een karikatuur van de meesters, maar ook van zichzelf en van de tentoonstelling.

Grand Palais, Parijs, tot 2 februari, 10-22 uur, donderdag tot 20 uur, dinsdag gesloten. Tijdens de schoolvakanties 9-23 uur. Reservations vanuit België bij Fnac. Picasso/Manet is te zien in Orsay, Picasso/Delacroix in het Louvre.

ONLINE
www.rmn.fr
www.fnac.be
www.musee-orsay.fr
www.louvre.fr

De grote afwezige in het oeuvre van Picasso is de Vlaamse schilderkunst, die zowel in het Prado als in het Louvre nochtans overvloedig aanwezig is. De kunst van de Vlaamse primitieven was in zijn ogen een kunst van kwezels en begijnen. Ook het surrealisme van Bosch kon hem maar matig boeien.

Voor het métier van Rubens had hij wel een grote bewondering,

Adiga is de op één na jongste winnaar ooit

haal. Balram is één van de ongefortuneerden maar hij wil het maken, zelfs als hij daarvoor over lijken moet gaan. 'De witte tijger' bestaat uit zeven brieven van Balram aan de Chinese premier, die India wil bezoeken. Balram, zakenexpert met een succesvol outsourcing-bedrijf in Bangalore, werpt zich op als de geknipte vertrouwenspersoon voor de Chinese leider. Met Dickensiaanse flair vertelt Balram hoe hij zich opwerkte tot succesvol ondernemer. Adiga haalt zijn neus op voor de clichébeelden van kleurrijke sari's en geurende curry's die je vaak aantreft in Indiase literatuur. Hij brengt, naar eigen zeggen, het echte, ongepolijste India. Tijdens de prijsuitreiking benadrukte Adiga hoe belangrijk het is dat auteurs schrijven over de klassenstrijd in zijn land. Immers, de spanningen tussen rijk en arm leiden ook tot politieke instabiliteit en, in het ergste geval, terro-

Een worsteling van zelfbewuste marionetten

Voor zijn choreografie 'i!2' maakt Arco Renz een portret van twee vrouwen, een schimmenspel van verwrongen vlees.

DANS

VAN ONZE MEDEWERKSTER

DANIELLE DE REGT LEUVEN | Lisbeth Gruwez en Melanie Lane staan als lege, uitdrukingsloze hulzen onder een raster van kille tl-buizen en een spiegelande zwarte vloer. De desolate ruimte roept onwillekeurig de associatie op met de zinnelijke marionet Coppelia uit het gelijknamige ballet. Want de grillig flikkerende lichten en metalig beukende soundscape manipuleren de bewegingen van de twee danseressen.

Coppelia was een object van obsessie dat de mensen om haar heen veroordeelde tot verlangens. Tot loze verlangens, want

een pop is nooit echt zinnelijk. Daarvoor zou ze levend moeten zijn. De danseressen worstelen met de paradox dat ze als marionetten zijn, maar tegelijk zindert het zelfbewustzijn door hun vezels. Ze vechten tegen hun verstening.

In zijn choreografieën bespeelt Renz kundig een gevoelige snaar. Hij puurt stevast expressiviteit uit hypergestileerde abstractie. *i!2* geeft een rukje aan zijn artistieke parcours. De strakgespannen belijning van het bewegingsmateriaal is gedeeltelijk weggesmolten en legt een craquelé bloot van aarzelende aftasting, woest gestomp, verstilling en rompen die gulpen van energie. Deze choreografie sluit minder

aan bij Renz' gekende balansoefening. Ze schurkt eerder aan tegen de expressionistische pool van zijn werk.

Deze aanpak maakt de vraag tot bewegingsmotivering ineens erg dwingend. Het antwoord daarop valt echter niet altijd te achterhalen. Renz heeft zijn typische dramaturgie van de blinde vlek, het spronggewijs onttrekken en installeren van beelden en acties, namelijk niet in dezelfde trant hertaald. *i!2* verbindt de twee strategieën niet op een organische manier met elkaar.

Het ontwakingsproces van Gruwez en Lane draagt fascinerende flitsjes conflict in zich. De abrupte schakelingen tussen introvertie en extravertie prikken trefzeker in op je oog. Ze weten de behaagzieke erotisering van zichzelf aan diggelen te slaan met een

agressieve vitaliteit. Het gevolg is een intrigerend onbehagen.

De meest bevreedende clash op het podium blijft echter die tussen enerzijds te veel en anderzijds te weinig suggestie. Door die ongemakkelijke spreidstand verspeelt Renz onnodig een deel van de tactiele kwaliteit die zijn werk doorgaans uitademt. Een unieke kwaliteit die doorgedreven in de ene dan wel de andere richting, wellicht beter in de plooi was gevallen.

Arco Renz (Kobalt Works) met 'i!2'. Gezien 9/10 in Leuven. Nog op 17 en 18/10 in Monty (Antwerpen), 30 en 31/10 in Vooruit (Gent). Inlichtingen 03-238.91.81

ONLINE
www.kobaltworks.be

KUNST

Zwitserse douane neemt 14 tekeningen van Picasso in beslag

De Zwitserse douane heeft midden september op de luchthaven van Zürich 14 originele tekeningen van Pablo Picasso in beslag genomen. Dat heeft de federatie van de Zwitserse douaniers woensdag bekendgemaakt. 'De tekeningen, met een waarde van meer dan 1 miljoen euro, werden zonder stavingsdocumenten het land ingevoerd vanuit Griekenland', liet de douane weten. De tekeningen, die dateren van mei tot juni 1971, zijn op vraag van de douane door een veilinghuis geschat op 21.000 euro tot 201.600 euro per stuk. De man die de kunstwerken invoerde, riskeert een boete van 325.000 euro wegens de overtreding van de wet op de douanerechten en wegens internationaal transport van culturele goederen. (belga)

TELEVISIE

VT4 en Vijftv breiden filmportefeuille uit

SBS Belgium, het mediabedrijf achter VT4 en Vijftv, heeft een nieuw akkoord bereikt met film-distributeur RCV Entertainment. Door dit akkoord wordt het film-aanbod op VT4 en Vijftv uitgebreid met een pakket grote en succesvolle films.

De nieuwe filmcatalogoog bevat onder andere recente films als *Bangkok dangerous* (met Nicolas Cage), *Fireflies in the garden* (met Julia Roberts), *Rendition* (met Reese Witherspoon en Jake Gyllenhaal) en *Dan in real life* (met Steve Carrell). Ook het *Final destination*-drieluik en de klassiekers *The notebook* en *American History X* maken deel uit van het akkoord. (b)

INTERNET

Obama voert campagne in online videogames

Het democratische kamp heeft een merkwaardige campagne gelanceerd voor zijn kandidaat voor het Witte Huis Barack Obama. Via online videogames van Electronic Arts (EA) voor de Microsoft spelconsole X-Box 360 wordt opgeroepen voor Obama te stemmen. Bijvoorbeeld, in een auto-spel waarin je over de snelweg voorbijrijdt aan reclameborden, waarvan enkele met reclame voor Obama. (belga)

MUZIEK

AC/DC twee keer uitverkocht in Sportpaleis

De twee concerten die de Australische rockgroep AC/DC speelt in het Antwerpse Sportpaleis, zijn woensdagochtend in twee uur tijd uitverkocht.

De tickets voor het eerste concert, op zondag 1 maart, gingen in vijftig minuten de deur uit. Ook het extra concert, op 3 maart, was in een klein uur uitverkocht. Een derde concert komt er voorlopig niet. AC/DC heeft voor het eerst sinds jaren opnieuw een hit te pakken, met 'Rock 'n Roll Train'. (belga)